

Arkivfoto: BioPress

Landmand: Bioraffinering kan blive en grøn revolution for dansk landbrug

Kristian Lundgaard-Karlshøj tror på, at grøn bioraffinering vil bane vejen for en ny og bæredygtig udvikling i dansk landbrug. Han er med i GUDP-projektet TailorGrass, som nu etablerer et bioraffineri på hans ejendom.

– Hvis grøn bioraffinering kan blive kommercielt bæredygtigt, kan det blive vejen til en grøn revolution i dansk landbrug. Så stort tænker landmand Kristian Lundgaard-Karlshøj om projektet TailorGrass, som han nu er blevet partner i.

Projektet fik for nylig bevilget 14 millioner kroner fra Miljø- og Fødevareministeriets GUDP-pulje til etablering af et bioraffineringsanlæg på hans ejendom Ausumgaard ved Struer. GUDP-støtten kommer fra en særlig pulje til fremme af grøn bioraffinering.

Det nye anlæg skal udvinde grønt protein til svinefoder af græs, som kan erstatte mere miljøbelastende, importeret soja, og restproduktet fra processen skal bruges til fremstilling af biogas. Det bliver et demonstrationsanlæg, der skal inspirere andre landmænd til at gå samme vej, og det passer perfekt til Kristian Lundgaard-Karlshøj visioner:

– Jeg kunne godt tænke mig, at vi i dansk landbrug kom foran på den grønne dagsorden i stedet for hele tiden at være i defensiven. Vi har brug for løsninger, der kan gøre landbruget mere miljø- og klimavenligt, og som samtidig er rentable for land-

mændene. Sådan en løsning er grøn bioraffinering, siger den vestjyske landmand.

Græs er godt for klimaet

Kristian Lundgaard-Karlshøj ser græs som nøglen til den grønne fremtid, for græs er meget bedre for miljø og klima end de kornmarker, som i øjeblikket dækker cirka 80 procent af det danske landbrugsareal. Ausumgaard har allerede 200 hektar med kløvergræs, og det areal vokser til cirka 300 hektar med det nye raffineringsanlæg.

– Vi har brug for kløvergræsset i den økologisk omdrift. Kløvergræs binder kvælstof fra luften og er alle tiders forfrugt for andre afgrøder, forklarer Kristian Lundgaard-Karlshøj.

“Jeg kunne godt tænke mig, at vi i dansk landbrug kom foran på den grønne dagsorden i stedet for hele tiden at være i defensiven.”

Da ejendommen ikke har køer, bliver græsset i øjeblikket brugt i gårdens biogasanlæg, men fremover skal der udvindes proteiner til foder fra græsset, før restproduktet ryger i biogasanlægget. Men det er bare én af mange årsager til, at Kristian Lundgaard-Karlshøj glæder sig til at få mere græs:

– Det er et åbenlyst plus, at græs er klimavenligt, fordi det binder mere kulstof i jorden end for eksempel korn, påpeger han.

– Men græsmarker er også et godt redskab til klimatilpasning. De fungerer nærmest som en svamp, fordi de kan optage rigtig meget vand ved kraftige regnskyl, og så er de mere modstandsdygtige over for tørke. Begge dele får vi hårdt brug for i fremtiden.

– Endelig er der en lidt undervurderet fordel ved græs, nemlig at vi får en meget større biodiversitet af både planter og dyr både ovenpå og nede i jorden, når vi har meget græs, mener Kristian Lundgaard-Karlshøj.

Han drømmer om, at græs kommer til at dække 20-25 procent af landbrugsarealet i Danmark, for det vil ikke alene gavne miljø og klima, men også landbrugets omdømme.

Partnerskab bag TailorGrass

Partnerne bag TailorGrass er foruden Ausumgaard det rådgivende ingeniørfirma R&D Engineering, som står for det tekniske udviklingsarbejde og projektledelsen, samt foderstoffirmaet Vestjyllands Andel, der skal forarbejde græsprotein til et håndterbart foderprodukt til svin og markedsføre det. Desuden bidrager SEGES med faglig rådgivning.

Projektet danner også et konsortium, som skal udbrede ideen og etablere en række andre, skræddersyede anlæg til produktion af græsprotein, i takt med at erfaringerne fra Ausumgaard gør det muligt. Projektpartnerne regner med, det bliver til mindst fem anlæg inden for de kommende fem år.

TS